

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9CdoR/9/2025
Identifikačné číslo spisu:	1223203020
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1223203020.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého, toho času plnoletého, H. Z., narodeného X. H. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Bratislava, Vázovova 7/A, dieťa matky K. A. Y., narodenej XX. S. XXXX, T. XXX, zastúpenej advokátkou Mgr. Alicou Mendlovou, Bratislava, Koreničova 2, a otca C. Z., narodeného XX. L. XXXX, F., F. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária HASALA, s.r.o., Bratislava, Drieňová 34, IČO: 47 244 224, o návrhu matky na určenie zročného spotrebného výživného a zročného výživného titulom tvorby úspor a o vzájomnom návrhu otca, vedenej na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 17P/24/2023, o dovolaní matky a dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 16. decembra 2024 sp. zn. 13CoP/71/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie matky o d m i e t a.

Dovolanie otca o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. februára 2024 č. k. 17P/24/2023-578 výrokom I. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého za obdobie od 13. septembra 2021 do 26. novembra 2021 sumou 300 eur mesačne; otcovi uložil povinnosť uhradiť zročné výživné za uvedené obdobie v sume 370 eur k rukám matky do troch dní od doručenia rozsudku. Výrokom II. uložil otcovi povinnosť prispievať maloleťmu za uvedené obdobie na tvorbu úspor sumou 50 eur mesačne. Matke uložil povinnosť oznámiť otcovi do desiatich dní od vyhlásenia rozhodnutia číslo účtu, peňažný ústav, v ktorom bol maloleťmu na tento účel zriadený osobitný účet, s tým, že na nakladanie s finančnými prostriedkami na ňom je potrebný súhlas súdu. Otcovi uložil povinnosť poukázať do troch dní od právoplatnosti rozsudku na tento osobitný účet maloletého zročné výživné za dané obdobie v sume 123,04 eura. Výrokom III. návrh matky v prevyšujúcej časti zamietol. Výrokom IV. zamietol návrh otca na určenie vyživovacej povinnosti matky. Žiadnemu z účastníkov nepriznal

nárok na náhradu trov konania (výrok V.).

1.1. Matka sa návrhom domáhala, aby súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť zročné spotrebné výživné vo výške 400 eur mesačne a výživné na tvorbu úspor v sume 50 eur mesačne od 21. septembra 2020 alt. od podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia do právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Návrh (doručený súdu prvej inštancie 13. septembra 2020 v konaní o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, vylúčený na samostatné konanie; pozn.) odôvodnila tým, že od septembra 2020, odkedy bol maloletý výlučne v jej starostlivosti, otec žiadnym spôsobom neprispieval na výživu maloletého; prispievať sumou 150 eur mesačne začal až od decembra 2020, a to na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Matka zároveň navrhovala, aby vo veci rozhodoval Okresný súd Malacky. Otec so zmenou miestnej príslušnosti nesúhlasil. Súd prvej inštancie nemal splnené podmienky podľa § 112 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), nerozhodol preto o prenesení miestnej príslušnosti.

1.2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že samotný návrh matky je napriek nesúhlasu otca sčasti dôvodný, pretože maloletý od septembra 2020 nežil v domácnosti otca, pričom otec začal prispievať na jeho výživu až na základe nariadeného neodkladného opatrenia zo 16. novembra 2020 výživným v nevyhnutnej miere 150 eur mesačne. Posúdiac vec po právnej stránke podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, § 63 ods. 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“) priznal výživné až od 13. septembra 2021, kedy si matka návrhom uplatnila nárok v konaní o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. V tvrdeniach matky nevzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by malo byť výživné priznané pred podaním návrhu. Súd tak v súvislosti s návrhom matky posudzoval obdobie od 13. septembra 2021 do 27. novembra 2021, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým Okresný súd Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 13P/99/2019 rozviedol manželstvo rodičov maloletého. Vo vzťahu k otcom uplatnenému nároku na výživné za obdobie, kedy maloletý pred odsťahovaním žil v domácnosti otca, súd prvej inštancie v skratke uviedol, že tomuto návrhu nemožno vyhovieť s poukazom na § 77 ods. 1 druhú vetu ZoR - zročné výživné možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne od začatia konania. Otec si nárok uplatnil 2. októbra 2023, pričom maloletý odišiel s matkou z domácnosti otca 21. septembra 2020.

1.3. Súd prvej inštancie ustálil mesačné výdavky na oprávnené potreby maloletého na sumu 500 eur. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca zohľadnil možnosti oboch rodičov; vychádzal z príjmu matky 1 107,55 eura mesačne, mesačného príjmu otca 2 438,30 eura a odôvodnených výdavkov otca maximálne 1 700 eur. Pokiaľ ide o podiel na plnení vyživovacej povinnosti zo strany otca, súd zohľadnil okrem jeho možnosti i možnosti matky, ako aj rozsah, v akom sa na nákladoch rodičov v súvislosti so starostlivosťou o maloletého v rozhodnom období podieľal štát formou prídavku na dieťa a daňového bonusu. Po odpočítaní daňového bonusu (39,48 eura) a prídavku na dieťa (25,50 eura) určil povinnosť otca prispievať na zostávajúcu časť nákladov na oprávnené výdavky maloletého predstavujúce 435 eur mesačne sumou 300 eur za mesiac zohľadniac rozdiel medzi príjmami oboch rodičov, berúc tiež do úvahy, že o maloletého sa osobne starala výlučne matka. Považoval za dôvodné vyhovieť i návrhu matky na určenie výživného na tvorbu úspor, keď tomuto záveru svedčal tak dostatočný príjem i majetkové zázemie otca. Vo vzťahu k sume zročného spotrebného výživného za rozhodné obdobie zohľadnil, že otec pravidelne mesačne uhrádzal 150 eur, preto mu vznikla povinnosť doplatiť rozdiel. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie matky a odvolanie otca rozsudkom zo 16. decembra 2024 sp. zn. 13CoP/71/2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. III. a V., odmietol odvolanie otca a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca treba odmietnuť podľa § 386 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), lebo nemalo náležitosti podľa § 363 CSP a pre jeho vady nebolo možné v odvolacom konaní pokračovať. Poukázal na § 123 ods. 2, § 125 ods. 2, § 127 ods. 1 písm. e) CSP v spojení s § 23 ods. 1, § 24 ods. 5 zákona o e-Governmente [zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente)]. Elektronicky podané

odvolanie otca na č. l. 625 spisu nebolo podpísané v zmysle zákona; formulárové podanie okrem textu: „Podávame odvolanie otca v predmetnej veci.“ bolo opatrené elektronickým podpisom, avšak neobsahovalo text odvolania a pripojené odvolanie nebolo riadne elektronicky podpísané, čo je zrejmé z výsledku overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe na č. l. 633 spisu. Pokiaľ odvolanie otca ako príloha autorizovaného elektronického podania nebolo osobitne autorizované, odvolací súd nemal inú možnosť než podanie odmietnuť (II. ÚS 442/2021-41, II. ÚS 220/2023-10). V konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletých súd nie je rozsahom odvolania viazaný (§ 65 CMP), preto sa odvolací súd zaoberal odvolacími námietkami otca a napriek odmietnutiu odvolania skúmal, či nie sú dané dôvody, pre ktoré by bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť; také nezistil.

2.2. Odvolací súd po preskúmaní obsahu súdneho spisu a obsahu rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vo výrokoch I. až III. vecne správne. Nestotožnil sa s námietkami matky, že súd prvej inštancie procesne pochybil, ak nepreniesol miestnu príslušnosť podľa § 112 CMP. Matka v odvolaní namietala aj súdom prvej inštancie určený rozsah vyživovacej povinnosti a počiatok obdobia, od ktorého určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého na čas do rozvodu - 13. septembra 2021. Poukázala na dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré podľa nej súd prvej inštancie neuznal. Výživné malo byť podľa nej priznané od času, odkedy s maloletým nežijú u otca, respektíve najneskôr od podania jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. K tomu odvolací súd uviedol, že okolnosti uvádzané matkou predstavujú štandardné dôvody pre autoritatívne určenie výživného súdom od začatia konania. Stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie, že matka nepreukázala žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie výživného späťne, keďže jej nič nebránilo podať návrh už skôr. Zdôraznil, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemožno priznať účinky návrhu vo veci samej, pretože konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom súd rozhoduje o výživnom v rozsahu nevyhnutnej miery a bez úplného dokazovania, nemožno zamieňať s konaním vo veci samej. Súd prvej inštancie tak správne určil počiatok vyživovacej povinnosti otca, ako aj koniec tohto obdobia, ktorý predchádza dňu právoplatnosti výroku o rozvode manželstva rodičov maloletého.

2.3. Pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti, odvolací súd nezistil v rozhodnom období iné pomery oproti stavu k 27. novembru 2021, z ktorých vychádzal odvolací súd v rozsudku z 21. augusta 2024 sp. zn. 15CoP/204/2023 vydanom v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode. Odôvodnené výdavky maloletého ustálil na sume 565 eur mesačne. Poukázal, že metodika pre výpočet výživného rodičov k deťom má iba odporúčací charakter a určenie výšky výživného je vždy výsledkom vysoko individuálnych okolností. Dal za pravdu matke, že vyživovaciu povinnosť síce nemožno splniť poskytnutím prídavku na dieťa; vysvetlil, že na túto dávku treba prihliadať pri určení výživného v tom smere, že je spôsobilá čiastočne zabezpečiť časť potrieb maloletého dieťaťa, ktoré už nemusia byť pokryté výživným zo strany rodičov. Ozrejmil, že prídavky na dieťa nie sú súčasťou príjmu rodiča, ale súd je povinný ich zohľadňovať ako dávky spôsobilé na zabezpečenie potrieb dieťaťa. Dodal, že daňový bonus je súčasťou príjmu oprávneného rodiča. Odvolací súd považoval za odôvodnené určiť spotrebné výživné na maloletého v sume 300 eur mesačne, s tým, že príjem matky jej umožňoval podieľať sa na výžive maloletého okrem osobnej starostlivosti aj finančnou formou. Konštatoval, že ak otec prispeje na výživu maloletého sumou 300 eur, časť výdavkov bude pokrytá z prídavkov na dieťa v sume 25,50 eur a matka prispeje čiastkou 240 eur, budú tak pokryté odôvodnené potreby maloletého ustálené na sume 565 eur mesačne. Odvolací súd v súlade s názorom súdu prvej inštancie považoval za odôvodnenú potrebu maloletého aj tvorbu úspor; v tomto smere prihliadol aj na nezáujem otca o maloletého, jeho aktuálne prežívanie, potreby nasvedčujúce nezáujmu o jeho budúcnosť.

2.4. S ohľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v súlade s rozsudkom Mestského súdu Bratislava II z 12. septembra 2023 č. k. B4-13P/99/2019-940 o vyživovacej povinnosti otca k maloletému na čas po rozvode manželstva v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu z 21. augusta 2024 sp. zn. 15CoP/204/2023 nezistiac iné pomery účastníkov v rozhodnom období od 13. septembra 2021 do 26. novembra 2021. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 58 ods. 1 CMP a § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala matka (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 [písm. a) a c)] CSP. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, a aby otcovi uložil

povinnosť nahradiť matke trovy konania v rozsahu 100 %.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces a prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP oprela matka o tvrdenie, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené, pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Matka namietala, že súdy rozhodli arbitrárne, keď nepriznali maloletému nárok na zročné spotrebné výživné späťne už odo dňa podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Argumentovala, že objektívne nemala možnosť podať návrh na určenie výživného na čas do rozvodu skôr, a to tak pre núdzový stav vyhlásený na území Slovenskej republiky v roku 2020 a 2021, ako aj pre prieťahy v konaní o rozvod. Poukázala na zmätočnosť záverov konajúcich súdov, ktoré na jednej strane uznali existenciu dôvodov pre priznanie zročného výživného späťne od podania návrhu, no nevzali do úvahy, že tie isté dôvody nesporne existovali už v čase od 21. septembra 2020. Dovolateľka konajúcim súdom vytýkala, že nerešpektovali metodiku určovania výživného a tento svoj postup riadne neodôvodnili. Uviedla, že určené výživné od otca nepredstavuje ani len 12,5 % príjmu otca, hoci výživné zo strany matky je vyššie 21 % jej príjmu. Súdy tiež nesprávne vyčíslili oprávnené výdavky otca, neposudzovali skutočný stav, aký existoval v minulosti - vychádzali z údajov platných pre obdobie rokov 2023 - 2024, navyše sa vôbec nezaoberali oprávnenými výdavkami matky. Súdy dôsledne nezistili ani odôvodnené výdavky maloletého, keď navzdory konštatácii o nezmenenej situácii na strane maloletého i jeho rodičov tieto ustálili výrazne nižšie než v konaní sp. zn. B4-13P/99/2019.

3.2. Matka v dovolaní ďalej namietala, že odvolací súd bez opory v zákone nesprávne vychádzal z toho, že pri posudzovaní výšky výživného na maloleté dieťa treba prihliadať aj na mieru, akou sa na zabezpečení odôvodnených potrieb maloletého podieľa štát. Odvolací súd, okrem toho že podľa matky nesprávne vzal do úvahy aj výšku príspevku na dieťa, nezohľadnil, že daňové zvýhodnenie, výšku ktorého bral na zreteľ, je súčasťou príjmu matky, a tento zarátal duplicitne. Matka mala za to, že povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti plnenie tejto povinnosti nenahrádza. Vzhľadom na vek maloletého v rozhodnom období podľa názoru matky súd nevzal do úvahy ani to, že dieťa nielen vyživovala, ale sa oň aj osobne starala. Zotrvala v názore, že osobné a majetkové pomery otca pripúšťali, aby na výživu maloletého v rozhodnom období prespieval sumou 400 eur mesačne.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie aj otec maloletého (ďalej aj „dovolateľ“), vyvodzujúc jeho prípustnosť z ust. § 420 písm. f) CSP. Navrhoval, aby dovolací súd napadnutý rozsudok spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Otec namietal, že odvolací súd nesprávne odmietol jeho odvolanie z dôvodu, že nebolo riadne autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom, hoci tento nedostatok bol v zmysle § 125 ods. 2 CSP v 10 - dňovej lehote odstránený. Z hmotnoprávneho hľadiska zdôraznil, že na danú vec je potrebné nazerať optikou materiálnej spravodlivosti v presvedčení, že nie je prípustné, aby napriek jednoznačnému dôkazu o absencii biologického vzťahu k maloletému bol zaviazaný k vyživovacej povinnosti.

5. Kolízny opatrovník sa k dovolaniu matky ani k dovolaniu otca písomne nevyjadril. Vzájomné vyjadrenia účastníkov konania k dovolaniám neboli podané.

6. Dovolanie matky i dovolanie otca je v danom prípade podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých upravenej v piatom diele prvej hlavy druhej časti CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 až § 77a CMP neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovolania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovolania bola posudzovaná podľa ustanovení CSP.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolania podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastníci konania - matka a otec maloletého, obaja zastúpení v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania; dospel k záveru, že dovolanie matky aj

dovolanie otca je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou odvolacieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

10. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

11. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

K dovolaniu matky

12. Matka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, že došlo až k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

14.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

14.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

15. Dovolateľka prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP a porušenie práva na spravodlivý proces oprela o tvrdenie, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené, je arbitrárne a vychádza z nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu.

16. Je potrebné uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k namietaným procesným vadám; tieto v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

17. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je i právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Len náležité odôvodnené súdne rozhodnutie sa stáva interpretačným nástrojom súdnej autority k zabezpečeniu spravodlivosti. V tejto súvislosti žalovaný v dovolaní namietal, že je rozsudok odvolacieho súdu arbitrárne odôvodnený, odporuje princípu právnej istoty a legitímneho očakávania, je zjavne nespravodlivý, zmätočný a neracionálny.

18. Podľa ústavného súdu, zjavná neodôvodnenosť (arbitrárnosť) rozhodnutia všeobecného súdu je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

19. Dovolací súd, dbajúc na to, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, konštatuje, že v danom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil. Skutočnosť, že matka sa s názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti a/alebo arbitrárnosti súdnych rozhodnutí.

20. V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožniac sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Treba mať na pamäti, že prvoinstančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP.

21. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o taký prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania matky i otca, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami matky, ako aj s existenciou prípadných dôvodov, ktoré by viedli k potrebe zmeny napadnutého rozhodnutia z úradnej povinnosti (§ 65 CMP).

22. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná, rozhodnutie je konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

22.1. Odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo okolnosti uvádzané matkou nepovažoval za také, ktoré by odôvodňovali priznať maloletému výživné aj spätne pred dňom podania návrhu (porov. body 49. a 50. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Vzal do úvahy, že právna úprava (§ 77 ods. 1 ZR) od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup, teda aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok, ak povinný neplní dobrovoľne vôbec alebo riadne svoju vyživovaciu povinnosť. Zdôraznil, že podstatou skúmania existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa na priznanie výživného je výnimočnosť tohto postupu v snahe zamedziť možným špekuláciám a zneužívaniu tejto možnosti. Posúdiac individuálne okolnosti konkrétneho prípadu dospel k záveru, že skutočnosti uvádzané matkou predstavovali štandardné dôvody pre autoritatívne rozhodnutie súdu o výživnom pre maloleté dieťa; inými slovami nepovažoval ich za také, ktoré by matke objektívne znemožňovali podať návrh na určenie výživného už skôr. Matka sa preto nesprávne domnievala, že okolnosti odôvodňujúce priznanie výživného - opustenie domácnosti otca a nepodieľanie sa otca na výžive a osobnej starostlivosti o maloletého, ktoré sú zákonnými dôvodmi pre priznanie výživného súdom, sú súčasne aj dôvodmi osobitného zreteľa, pre ktoré je možné priznať výživné aj spätne, pretože právna úprava núti oprávneného, aby svoj nárok uplatnil na súde čo najskôr, a tak predišiel protiprávnemu stavu.

22.2. Odvolací súd v bodoch 52. až 54. odôvodnenia matke dostatočne jasne a zrozumiteľne vysvetlil aj to, prečo z hľadiska ustálenia počiatku určenia vyživovacej povinnosti otca nebolo možné zamieňať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia s návrhom vo veci samej. Pokiaľ matka v tejto súvislosti tvrdila, že dôvodom, pre ktorý podala návrh na určenie výživného až s dlhším časovým odstupom, mal byť núdzový stav vyhlásený na území Slovenskej republiky v období mimoriadnej situácie v súvislosti s pandémiou COVID-19 (v rokoch 2020 a 2021), tieto skutočnosti začala namietat' prvýkrát až v dovolaní. Keďže dovolateľka uvedenú argumentáciu zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania neuplatnila najneskôr v odvolacom konaní, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie namiesto rozsudku odvolacieho súdu, ktorý na to ani nedostal príležitosť.

23. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porov. napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

24. Matka v dovolaní prezentovala aj nesúhlas so skutkovými zisteniami, namietajúc najmä výšku súdom ustálených oprávnených výdavkov otca a maloletého. Dovolaním sa ale nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu (skutočného stavu, § 35 CMP) sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (napr. tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov atď.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

25. Dovolací súd viazaný obsahom dovolania kontrolou postupu súdov nižších inštancií pri zisťovaní skutočného stavu veci nezistil, že by konanie bolo postihnuté akýmkoľvek závažným deficitom v dokazovaní ani to, že by konajúcimi súdmi prijaté závery boli svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z okolností preskúmavanej veci vyplýva, že súdy oboch inštancií v rámci zisťovania skutočného stavu veci (§ 35 CMP) postupovali v súlade so základnými princípmi civilného mimosporového konania, t.j. v súlade s vyšetrovacím princípom, princípom oficiality, ako aj so zachovaním princípu rovnosti účastníkov, najmä

vo vzťahu k maloletému dieťaťu (čl. 4, čl. 5 a čl. 6 Základných princípov CMP).

25.1. Z rozhodnutia odvolacieho súdu (najmä body 56. až 60.) v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie (najmä bod 41.) je zrejmé, z akých skutočností vychádzali súdy pri ustálení výšky oprávnených výdavkov maloletého i zisťovaní možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov. Vo vzťahu k argumentácii matky, že súdy neposudzovali skutočný stav existujúci v období od 13. septembra 2021 do 26. novembra 2021 dovolací súd osobitne poukazuje na to, že odvolací súd posudzoval odôvodnené výdavky maloletého zistené k 27. novembru 2021 v konaní vedenom pod sp. zn. 15CoP/204/2023, pričom odvolací súd v danej veci nezistil iné pomery účastníkov konania než boli zistené v konaní vedenom pred Mestským súdom Bratislava IV pod sp. zn. B4-13P/99/2019. Správne matka uvádzala, že tieto výdavky sa časom zvyšovali, avšak v rozhodnom období boli ustálené na sume približne 565 eur mesačne, a práve s touto sumou pracovali konajúce súdy v posudzovanej príhode. Pokiaľ ide o výdavky otca, tieto boli uznané v sume maximálne 1 700 eur mesačne, t.j. nie všetky, ako ich dokladoval otec, pričom netreba opomínať, že berúc do úvahy právo maloletého podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov súdy vzhľadli v majetkových pomeroch otca potenciál podieľať sa tiež na tvorbe úspor maloletého. Odvolaciemu súdu nemožno vyčítať, že sa nestotožnil so skutkovým stavom tak, ako ho z vykonaného dokazovania vnímala dovolateľka, ako ani že nerozhodol podľa jej predstáv.

26. Dovolací súd konštatuje, že matkou uplatnené dovolacie námietky svedčia skôr o snahe vyvolať procesne neprípustný dovolací prieskum, než začať kvalifikovaný dialóg s dovolacím súdom. Matka rozporovala najmä nesprávne zistenia vo vzťahu k majetkovým pomeroch otca, nesprávne skutkové závery ohľadom odôvodnených potrieb maloletého, ako aj nesprávne aplikovanú metodiku pre výpočet výživného s osobitným dôrazom na zvýšené životné náklady dieťaťa s diagnostikovaným Aspergerovým syndrómom, čím implicitne vytýkala nedostatok či nesprávnosť skutkových podkladov pre súdmi vyvodený právny záver. V danom prípade ale konajúce súdy postupom súladným so základnými princípmi civilného mimosporového konania náležite zistili skutočný stav veci (§ 35 CMP), pričom do odôvodnení svojich rozhodnutí dostatočne premietli svoje úvahy korešpondujúce s požiadavkou, aby najlepší záujem dieťaťa (výživou oprávnené t.č. plnoleté) bol skutočne popredným hľadiskom pri rozhodovaní o výške výživného spolu so zdôraznením práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov (§ 62 ods. 2 CMP). Správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemohla byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

27. Vzhľadom na uvedené dovolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je aj dovolanie matky v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

28. Keďže konanie vadou podľa § 420 písm. f) CSP postihnuté nebolo, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania z hľadiska matkou namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

29. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

30. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP.

31. Matka k uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 432 CSP uviedla, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku počiatku vyživovacej povinnosti otca k maloletému. Odvolací súd podľa dovolateľky v prvom rade nezohľadnil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre spätné priznanie výživného k maloletému, hoci sa určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému domáhala pred podaním návrhu vo veci samej aj návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a pri určení jej rozsahu neprihliadal na ustálenú rozhodovaciu prax ani Metodiku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pre výpočet výživného rodičov k deťom, pričom zároveň nesprávne bral do úvahy aj daňový bonus a prídavok na dieťa. V tomto smere poukazovala na rozhodnutia iných odvolacích v obdobných veciach.

32. Pokiaľ matka takto formulovanou dovolacou argumentáciou mienila odvolaciemu súdu vyčítať, že vec nesprávne právne posúdil, lebo sa odklonil od rozhodovacej praxe v obdobných veciach [dovolací dôvod v zmysle § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. a) CSP], dovolací súd na tomto mieste pripomína, že prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa týkajú maloletého, je najlepší záujem dieťaťa. Závery súdov pri posudzovaní otázky najlepšieho záujmu dieťaťa sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností konkrétnej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia.

32.1. Dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi zastáva názor, že nie je možné precedenčne zaviazat' súdy ku konkrétnemu spôsobu rozhodovania pri existencii určitej okolnosti, pretože záver o tom, čo je v najlepšom záujme dieťaťa pri rozhodovaní o úprave vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych skutkových okolností, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Vďaka tomu potom môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery "šité na mieru" pre ten-ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t. j. najlepší záujem maloletého. Preto ani nemôže reálne existovať ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu ohľadom určenia, kedy možno hovoriť o najlepšom záujme maloletého dieťaťa, každé jedno rozhodnutie je individuálne pre daný prípad a nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady i keby formálne vykazovali rovnaké skutkové okolnosti.

33. V posudzovanom prípade podľa názoru dovolacieho súdu súdy oboch inštancií náležite aplikovali pre vec relevantné ustanovenia ZoR, vzali do úvahy všetky rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, a na podklade svojich (individuálnych) skutkových zistení dospeli k záveru, že na strane inak procesne aktívnej matky neboli dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by jej objektívne bránili včas, bez zbytočného odkladu po tom, ako s maloletým odišla zo spoločnej domácnosti otca, resp. najneskôr spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, podať návrh na určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému. Dovolací súd na tomto mieste pripomína, že neodkladným opatrením v zmysle § 366 CMP môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Takto určené výživné má slúžiť len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Práve na tomto závere založil svoje rozhodnutie aj odvolací súd, ktorý matke dostatočne jasne vysvetlil, že v danom prípade nebolo možné zamieňať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 366 CMP s návrhom vo veci samej. S ohľadom na uvedené nemožno prijať iný záver než ten, že súdy správne vychádzali z toho, že v danom prípade bolo možné priznať maloletému zročné výživné od otca najskôr odo dňa podania návrhu matky, t.j. 13. septembra 2021. Do tohto momentu bola výživa maloletého zo strany otca zabezpečená aspoň v nevyhnutnej miere.

34. Rovnako prijatý záver odvolacieho súdu o výške určeného výživného, ktorý dovolateľka spochybňuje, bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia jedinečných skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu tohto rozhodnutia. Pokiaľ matka v dovolaní namietala aj to, že odvolací súd nevychádzal z Metodiky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pre výpočet výživného rodičov k deťom, z obsahu preskúmaného rozhodnutia je jednoznačné, že odvolací súd na danú metódu prihliadal, zdôraznil, že je materiálom odporúčacieho charakteru, pričom z jeho argumentácie je zjavné, že určenie

výživného je nutné posudzovať individuálne práve s ohľadom na všetky okolnosti prípadu.

35. Matka nesprávne právne posúdenie veci v skutočnosti odôvodnila spochybnením skutkových zistení, ku ktorým dospeli sudy nižších inštancií. Dovolací súd zdôrazňuje, že tieto v dovolaní nastolené otázky, ktoré majú skutkovú (nie právnu) povahu, nemôžu byť relevantné z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP a nemôžu viesť k založeniu prípustnosti dovolania matky v zmysle tohto ustanovenia.

35.1. Uvedené odôvodnenie dovolania a samotná polemika matky s rozhodnutím odvolacieho súdu nepredstavuje vymedzenie právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. K tomu dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci však rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Preto námietky dovolateľky týkajúce sa spochybňovania skutkových zistení a skutkových záverov považuje dovolací súd za neopodstatnené. Navyše, úlohou odvolacieho súdu v rámci dovolacieho konania nie je riešenie skutkových otázok, pretože dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolanie matky v tejto časti preto nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, lebo skutková otázka nemôže byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP.

36. Napokon, vo vzťahu k tej časti dovolacej argumentácie matky, ktorou odvolaciemu súdu vytýkala, že pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti otca k maloletému nesprávne prihliadol aj na mieru, akou sa na zabezpečení odôvodnených potrieb maloletého podieľa štát, dovolací súd v stručnosti poukazuje na rozhodnutie z 19. marca 2018 sp. zn. 3Cdo/88/2017 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 65/2018, v zmysle ktorého súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa prihliada i na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z dávok štátnej sociálnej podpory. Najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí explicitne vyslovil, že prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Hoci vyplácanie prídavkov na deti nenahrádza plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, rodinné prídavky môžu predsa len sčasti uhradiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd preto pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa musí prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z takýchto zdrojov.

36.1. Ďalej treba uviesť, že daňový bonus, na rozdiel od prídavku na dieťa, nie je štátnou sociálnou dávkou, ale istou formou daňového zvýhodnenia podľa § 33 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, o ktorú sa za splnenia zákonných podmienok znižuje daň z príjmu, a tým sa zvyšuje čistý príjem rodiča uplatňujúceho si daňový bonus. Zjednodušene povedané, daňový bonus sa na účely zisťovania majetkových pomerov považuje za súčasť príjmu rodiča.

37. V danom prípade odvolací súd na jednej strane prihliadal na skutočnosť, že na úhrade odôvodnených potrieb maloletého sa istou mierou podieľa aj štát formou prídavku na dieťa, na druhej strane daňový bonus považoval za súčasť príjmu matky (porov. bod 63. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

38. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka neopodstatnene namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu založené práve na vyššie prezentovaných záveroch aplikovaných na skutkové okolnosti danej veci vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o naplnenie niektorého z dovolacích dôvodov v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) resp. písm. c) v spojení s § 432 CSP. Dovolanie aj v tejto časti smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, v dôsledku čoho dovolací súd dovolanie matky ako celok odmietol podľa § 447 písm. c) CSP pre jeho procesnú neprípustnosť.

K dovolaniu otca

39. Aj otec vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania z § 420 písm. f) CSP. Porušenie práva na spravodlivý proces a odňatie práva na prístup k súdu oprel o tvrdenie, že odvolací súd nesprávne

odmietol jeho odvolanie z dôvodu, že príloha riadne autorizovanej elektronickej správy nebola osobitne autorizovaná kvalifikovaným elektronickým podpisom, hoci tento nedostatok bol v zmysle § 125 ods. 2 CSP v 10 - dňovej lehote odstránený.

40. Rozhodovacia prax dovolacieho súdu je aj za účinnosti CSP jednotná v názore, že o nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP), ide tiež v prípade, ak odvolací súd odmietne odvolanie, hoci pre taký procesný postup neboli dané zákonné predpoklady. So zreteľom na uvedené dovolací súd skúmal, či postup odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie otca, dosiahol intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces; k takému záveru v okolnostiach danej veci nedospel.

41. Z obsahu súdneho spisu a elektronického súdneho spisu dovolací súd zistil, že proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec odvolanie 29. apríla 2024, a to prostredníctvom služby Ústredného portálu verejnej správy „Všeobecná agenda“. Sprievodná správa obsahujúca text: „Podávame odvolanie otca v predmetnej veci“ je síce opatrená zaručeným elektronickým podpisom právneho zástupcu otca, avšak podpísaná správa text odvolania neobsahuje. K tejto správe bola pripojená príloha vo formáte PDF označená ako odvolanie vo veci 17P/24/2023, ktorá však elektronicke podpísaná nebola, čo je zrejmé z výsledku overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe na č. l. 633 spisu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd odvolanie otca odmietol podľa § 386 písm. d) CSP.

42. Dovolací súd vzhľadom na dovolaciu argumentáciu zisťoval, či bol postup odvolacieho súdu pri skúmaní splnenia procesných podmienok podaného odvolania v súlade so zákonom. Podstatné pre takéto skúmanie bolo posúdenie splnenia podmienok podania odvolania zo strany otca, najmä, či musí byť aj elektronicke podaná príloha autorizovaného podania otca označená ako odvolanie proti rozsudku okresného súdu autorizovaná, t. j. podpísaná v zmysle osobitného predpisu, zákona o e-Governmente, a či podanie otca autorizované zaručeným elektronickým podpisom obsahovalo náležitosti odvolania.

43. Prihliadajúc na § 386 písm. d), § 363, § 373 ods. 1, § 123 ods. 2, § 125 ods. 2, § 127 ods. 1 CSP, § 23 ods. 1, § 24 ods. 3, ods. 5 a § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente, odvolanie je jednoznačne podaním vo veci samej, ktorého obligatórnou náležitosťou je podpis. Pokiaľ ide o prílohu elektronického podania, podmienka autorizácie zaručeným elektronickým podpisom vyplýva najmä z § 23 ods. 1, § 24 ods. 5, ako aj § 25 zákona o e-Governmente.

44. V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolaciemu súdu je známa ustálená rozhodovacia prax prezentovaná rozhodnutiami R 7/2023, R 50/2024, nasledovaná napr. rozhodnutiami najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/29/2023, 6CdoPr/2/2025, 3Obdo/24/2023, v zmysle ktorej odvolanie podané elektronicke z elektronickej schránky strany sporu na predpísanom formulári podpísanom kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktoré obsahuje dôvody odvolania len v pripojenej prílohe, na ktorú vo formulári výslovne odkazuje, avšak ktorá nebola osobitne podpísaná kvalifikovaným elektronickým podpisom strany sporu, sa nedá bez ďalšieho (t. j. bez posúdenia obsahu pripojenej prílohy) považovať za odvolanie podané bez odvolacích dôvodov. Kvalifikovaný elektronický podpis na odvolacom formulári a vo formulári výslovný odkaz na pripojenú, hoci osobitne neautorizovanú prílohu, jednoznačne verifikoval osobu, ktorá odvolanie podávala, čím sa dosiahol zákonom sledovaný účel a kvalifikovaný elektronický podpis dal elektronicke formuláru podobu, na ktorú súd musí prihliadnuť ako na podanie písomné, vrátane k nemu pripojených príloh.

45. Okolnosti posudzovanej veci však vychádzajú z inej skutkovej situácie, keď odvolanie otca bolo podané elektronicke vo formáte PDF prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy a toto nebolo autorizované podľa zákona o e-Governmente. Autorizovaná bola iba sprievodná správa. Vyššie uvedená ustálená rozhodovacia prax preto nie je aplikovateľná na danú vec.

46. Ústavný súd už opakovane vyslovil, že podmienkou (vzniku) elektronického podania je platná autorizácia podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente. Ak autorizácia elektronického podania absentuje, hľadá sa naň, akoby nikdy nevzniklo. Zákonodarca tak ustanovil z dôvodu, aby chýbajúca autorizácia

elektronického podania nebola „len“ chýbajúcou náležitosťou podania, ktorú je možné dodatočne odstrániť, ale aby bez nej podanie ani nevzniklo (porov. I. ÚS 223/2021, II. ÚS 442/2021).

47. V zmysle rozhodovacej praxe ústavného súdu (napr. I. ÚS 223/2021, II. ÚS 442/2021, II. 517/2023), ak elektronické podanie nebolo úplné alebo bolo v zmysle platných osobitných predpisov nekorektné, má orgán verejnej moci právo odmietnuť takéto podanie, ako aj v danej veci nekonať či konanie zastaviť (podľa § 125 ods. 2 CSP v spojení s § 23 ods. 1 a § 25 zákona o e-Governmente). Podľa ústavného súdu je zo zákonného ustanovenia § 125 ods. 2 CSP zrejmé, že ten, kto urobí podanie vo veci samej elektronicky bez autorizácie, má možnosť i povinnosť sám odstrániť tento nedostatok v lehote 10 dní od odoslania neautorizovaného elektronického podania tak, že ho podá znova ako autorizované elektronické podanie, alebo ho dodatočne doručí ako listinné podanie. Ak k dodatočnému doplneniu v tejto hmotnoprávnej lehote nedôjde, podanie nemá účinky písomného podania a súd naň neprihliada; na strane súdu zároveň nie je zákonom daná povinnosť vyzvať na dodatočné doručenie podania.

48. V danom prípade odvolací súd vychádzal z toho, že odvolanie otca bolo doručené súdu ako neautorizovaná príloha autorizovaného elektronického podania v zmysle § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente, na ktoré sa hľadá akoby nikdy nevzniklo. Otec maloletého podal odvolanie elektronicky ako prílohu bez autorizácie 29. apríla 2024, pričom dovolací súd zistil, že otec postupoval podľa § 125 ods. 2 CSP a 9. mája 2024 podal odvolanie znova, už ako autorizované elektronické podanie, o čom svedčí obsah elektronického súdneho spisu. Napriek uvedenému, napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu túto skutočnosť nijak nereflektuje. Procesný postup odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie otca ako neautorizované podanie, nie je správny a nemožno prijať iný záver než ten, že odvolací súd nepostupoval v súlade s § 125 ods. 2 CSP v spojení s § 23 ods. 1 a § 25 zákona o e-Governmente, keď elektronické odvolanie otca napriek jeho dodatočnej riadnej a včasnej autorizácii odmietol.

49. Napriek vyššie uvedenému dovolací súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade ani tento nesprávny procesný postup odvolacieho súdu nebol spôsobilý znemožniť otcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo až k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

50. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých nie je odvolací súd viazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP). Hoci odvolací súd postupoval nesprávne, keď bral do úvahy len podanie právneho zástupcu otca autorizované zaručeným elektronickým podpisom, ktoré neobsahovalo obligatórne, zákonom stanovené náležitosti odvolania, nazerajúc naň ako na tzv. blanketové odvolanie, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolací súd sa venoval odvolacím námietkam otca maloletého a napriek odmietnutiu jeho odvolania skúmal, či nie sú dané dôvody, pre ktoré by bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť z úradnej povinnosti; pritom reagoval aj na podstatnú odvolaciu argumentáciu otca. Procesný postup odvolacieho súdu preto nemožno v danom prípade považovať za formalistický, naopak, odvolací súd postupoval v súlade so základnými zásadami mimosporového konania, najmä vyšetrovacím princípom a princípom oficiality v záujme zistenia skutočného stavu veci. K obdobným záverom o nenaplnení dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP dospel dovolací súd aj v rozhodnutí sp. zn. 9Cdo/7/2024, ktoré obstálo i v ústavnoprávnom prieskume (I. ÚS 23/2025).

51. Vzhľadom na uvedené dovolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil. Otec neopodstatnene namietal, že mu odvolací súd svojím procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo (až) k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd preto dovolanie otca posúdil ako procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

52. Posúdiac dovolanie matky i dovolanie otca, o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

53. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.